

Naiset Rauhan Puolesta –liike 30 vuotta
Väkivaltakulttuurista rauhankulttuuriin!
Symposium 24.10.2009 Rauhanasema, Helsinki

Lea Launokari

AVAUSSANAT

Naiset Rauhan Puolesta –liike Suomessa on vähän kuin ameba tai kuin kameleontti, joka vaihtaa muotoaan ja väriään sinne päin ja sellaisiin muotoihin mihin sattuu olemaan tarvetta.

Kun kolmisenkymmentä vuotta sitten ryhdyttiin keräämään nimiä Rauhanadressiin ja päätettiin pohjoismaisten naisten kanssa järjestää naisten rauhanmarssi Kööpenhaminasta Pariisiin, emme tiedäneet että runsaan kahdenkymmenen vuoden kuluttua siitä olisimme taas uranuurtajia ja silloin uraanivaltauksien esilletuomisessa Suomessa.

Naiset Rauhan Puolesta –liikkeen toiminta on alusta asti ollut hyvin kansainvälistä; pohjoismaiset rauhanmarssit, amerikkalaisten naisten tapaamiset Helsingissä heidän matkatessaan Neuvostoliittoon, kansainväliset leirit, euroopan tulevaisuuskonferenssien bussimatkat seitsemänä kesänä läpi Euroopan, uraaninlouhinnan ja köyhdytettyjen uraaniaseiden vastustaminen eikä loppua ole näkyvissä.

Liikkeemme piirissä toimii Itkijänaiset, Naiset Atomivoimaa Vastaan, Isoäidit Rauhan Puolesta -ryhmät ja Amandamaji, joka on rekisteröitynyt yhdistys.

En tässä kajoa Itkijänaisten tempauksiin muuten kuin mainitsemalla, että toiminta sai alkunsa eduskunnan avajaisistunnossa vuonna 1987, jolloin ryhmä naisia tiputti eduskunnan lehteriltä kirjailtuja nenäliinoja istuntosaliin. Anneli Pääkkönen kertoo tänä iltana lisää Itkijänaisten toiminnasta.

GREENHAM COMMON

Greenham Commonin naisten rauhanleiri Englannissa aloitti toimintansa pohjoismaisten naisten Pariisin rauhanmarssin innoittamana; ”Me voimme tehdä jotain”, naiset sanoivat. englantilaiset naiset marssivat vuoden 1981 syksyllä Walesista Gardiffesta Cheshrien Newburyn, jossa sijaisti USA:n armeijan tukikohta Greenham Common.

Marssin jälkeen osa naisista leirityi tukikohdan viereen ja he huomasivat nopeasti leirin olevan se muoto, jolla he voivat vaikuttaa yleiseen mielipiteeseen rauhan puolesta. Leiri laajeni nopeasti portilta toiselle ja lopulta leirejä oli jokaisella 12 portilla.

Naisten rauhanleirien päämärinä voidaan pitää mm. yleisen mielipiteen muuttamista militarisesta rauhanomaiseksi, päättäjien mielipiteiden tarkistamista, päättyjen asioiden kyseenalaistamista ja tästä luonnollisesti seuraavaa anarkistista, väkivallattomin keinoin toteutettua toimintaa.

Minä vierailin Greenham Commonin leirillä pari kertaan, ensimmäisellä kerralla menin leirille Katy Hertellin kanssa. Me veimme leirille lahjan, joka oli armeijan ylijäämävarastosta saatu puukamina. Siinä oli lentoviranomaisilla miettimistä kun raahasimme sen koneeseen. Toisen kerran majoituin pääportille viikoksi. Oli lokakuinen kylmä, sateinen ja tuulinen ilma. Varsinaisia telttoja ei ollut vaan muovin palanen oli pingotettu puiden väliin. Telttoja ei käytetty siksi, että naiset joutuivat hyvin pienellä varoitusajalla lähtemään karkuun viranomaisia, jotka päivittäin, usein varhain aamulla tulivat ja häätivät kaikki leiriläiset. Siinä ei auttanut muu kuin nopeasti kerätä kaikki tavarat ja juosta läheiseen metsään. Kun viranomaiset olivat häipyneet, palasimme jälleen leirille, keitimme teetä ja aloitimme yön tapahtumien suunnittelun. Nimittäin öisin naiset varmistivat reitit piikkilanka-aidan läpi tukikohtaan. Öiseen aikaan myös pitkät ohjuskolonat lähtivät tukikohdasta maaseudulle harjoituksiin. Silloin naiset asettautuivat maantielle makuulle estääkseen kuljetukset.

Vuonna 1999 amerikkalaiset ohjukset poistettiin Greenham Commonista mutta naisten leirit lakkautettiin vasta vuonna 2000, senjälkeen kun sinne saatiin lupa pystyttää naisten leirin muistomerkki. Nykyään alue on yleistä puisto- ja jopa laidunluetta, kuten se oli ennen amerikkalaisten ohjusten tuloakin.

EUROOPAN TULEVAISUUSKONFERENSSIT

järjestettiin kuutena kesänä peräkkäin, ensimmäisen kerran vuonna **1997 – Varsovassa**. Seuraavana vuonna **1998 Budapestissa**. Kolmas konferenssimatka järjestettiin **Parhaan kesällä 1999**, neljäs **2000 Bratislavan** kautta Budapestiin, Zalaegerszegiin ja Ljubljanaan. Vuonna **2001 tapahtuma oli osana Göteborgissa** järjestettävää Kestävä kehitys ja solidaarisuuskonferenssia Fritt Forum ja vuonna **2002 oli Sofia** vuorossa.

Bussimatkojen teemana olivat EU – Euro – Nato – Ydinaseeton Eurooppa, Euroopan turvallisuus ilman ydinaseita, puolueettomuus vaihtoehtona sotilasliitoille, konfliktien estäminen sotilaallisten väliintulojen sijaan. Matkalla esitimme katuteatteria ja pidimme seminaareja, veimme vetoamuksia maiden parlamentteihin ja joissain maissa kävimme keskusteluja parlamentaarikkojen kanssa.

Mukanamme järjestelyissä Suomesta olivat Suomen Rauhanpuolustajat ja Vaihtoehto EU:lle ja pohjoismaista useimpina vuosina Naiset Rauhan Puolesta ja WILPF sekä muita kansalaisjärjestöjä.

TÄNÄ päivänä maailmassa on enemmän aseita ja vaarallisimpia aseita kuin 30 vuotta sitten. Tämän päivän sodissa käytetään mm. erittäin vaarallisia köyhdytettyjä uraaniaseita. Ammuksissa köyhdytettyä uraania käytetään sen hyvien läpäisyominaisuuksiensa takia. Osuessaan panssaroiutuun tankkiin läpäisykärki hajoaa, syttyy palamaan ja polttaa sisällä olijat. Palamisessa syntyvä hienojakoinen uraanioksidipöly voi hengityksen mukana joutua keuhkoihin. Uraanioksidipöly on vaarallista radioaktiivisuutensa ja biokemiallisen myrkyllisyytensä vuoksi.

Näistä vaarallisista aseista meidän on päästävä eroon. Meidän on saatava tämän päivän päättäjät ymmärtämään, ettei näitä aseita saa käyttää missään päin maailmaa. Tämä ei tietenkään tarkoita, että lupa olisi käyttää muita aseita, ei lupaa anneta millekään aseille.

Olemme mukana **Kainsainvälisessä uraaniaseiden kieltoa vaativassa verkostossa, International Coalition to Ban Uranium Weapons ICBUWssä**. Belgia on ensimmäisenä maana maailmassa kieltänyt maaliskuussa 2007 uraaniaseiden valmistuksen, käytön, varastoimisen ja kuljetuksen Belgian alueella. Me olemme vedonneet Suomen hallitukseen vaatien sopimusta täyskiellosta uraaniaseille. Tästä Anna-Liisa Mattsoff saatta kertoa lisää illanvieton aikana.

URAA-URTAVAA TOIMINTAA URAANIA VASTAAN

Uraanin hinta maailmalla on noussut ja se antoi otollisen maaperän Suomen kalliovaroihin. Kesällä 2005 kuului omituisia huhuja, että etelä- ja pohjois-Suomesta ulkomaiset yritykset olisivat tehneet valtausvarauksia uraanin louhinnalle. Tämä osoittautuikin oikeaksi ja aika pikaisesti Itä-Uudellamaalla polkaistiin kokoon kansalaisliike, jossa toimi ihan tavallisia kuntalaisia ja kunnan äitejä ja isiä Pukkilasta, Askolasta, Myrskylästä, Mänstälästä, Pornaisista, Porvoosta ja Pernajasta.

Valtausvarauksen tehneet ulkomaiset yritykset olivat Gogema, nykyinen Areva, joka parhaillaan rakentaa Olkiluoto 3 ja Agricola Resources. Tämän jälkeen on tullut monia muita valtaajia sekä runsaasti lisää valtausalueita.

Kansalaisliike Itä-Uudellamaalla sai pysäytettyä valtauksia sekä osa pohjois-Suomen valtauksista eivät vielä ole toteutuneet. Aktiivisia kansalaisliikkeitä on iloksemme syntynyt ympäri maan.

Toimintaamme näissä uraaninlouhinta-asioissa leimaa lukuisat lausunnot KTM:lle nykyiselle TEM:lle, osallistumiset protesteihin, seminaareihin ja leireihin ympäri maata aina Lappia myöten.

Tämä toiminta osoittaa oikeasti sen miten Naiset Rauhan Puolesta toiminta synnyttää uusia rinkuloita monista tärkeistä ja ihmiskuntaa haavoittavista asioista.

Uraanilouhintahan ei ole muuta kuin kansainvälisten yritysten raakaa liiketoimintaa voittoa tavoittaen ja samalla myös tuhoten äärimmäisen herkän maaperän ja virtaavat puhtaat vetemme.

Tämän toiminnan yhteydessä syntyi myös Naisten verkosto uraanilouhintaa ja atomivoimaa vastaan.

ja lopuksi hyvät naiset:

**Älä usko, mitä kuulet,
Älä usko perimätietoon, vain koska se on siirtynyt sukupolvelta toiselle.
Älä usko mihinkään, mikä on sanottu monta kertaa.
Älä usko, koska joku vanha viisas on niin kirjoittanut,
Älä usko arveluihin.
Älä usko auktoriteetteihin, opettajiin äläkä vanhimppin.
Mutta kun olet huolellisesti asiaa tarkastellut ja tutkinut,
kun se tuntuu järkevältä ja hyödyttää kaikkia, hyväksy
se ja elä sen mukaan.**

(Buddha, 563-483 eKr)

Me naiset, Naiset Rauhan Puolesta olemme aina kyseenalaistaneet päättäjien tekemisiä, me olemme aina kyselleet, me olemme aina varmistaneet tiedot monelta taholta. Me olemme monta kertaa todenneet asioiden olevan toisin mitä valtamedia sanoo ja me olemme avanneet monien naisten silmiä.

Jatkakaamme työskentelyämme tähän tahtiin.